

**Mitt möte med
två
idrottsprofiler
från
Västerfärnebo**

**Diskuskestaren Åke Hedvall
och
häcklöparen Ove Andersson**

Ove Eriksson

2015-08-03

När jag tänker tillbaka på "min Västerfärnebotid" på 1950-talet och funderar på vad som etsas sig fast hårdast i mitt minne från bygden så är det två framstående idrottsmän, som jag minns speciellt. Inte så konstigt egentligen då jag var mycket idrottsintresserad. Så här i backspegeln så är jag fortfarande imponerad av de resultat som dessa män uppnådde trots urusla träningsförhållanden. Båda blev framgångsrika landslagsmän. De tränade ibland på Svedbo äng men deras egentliga träning skedde hemmavid på gårdsplanen.

I dagens samhälle så skall de vara tränare, inomhushallar, perfekta banor, ändamålsenliga skor och kläder mm.

Den ende toppidrottsman idag, som jag vet, har tränat under "Svedboängliknande" förhållanden (Röstu Hage) är länghopparen Michel Thornéus. Trots detta "handikapp" så är han en av världens bästa i sin gren...

Nu skall jag göra ett försök att sätta ned på pränt mina minnen av två framstående idrottsmän från hembygden. Jag börjar med den äldste.

Åke Hedvall från Hedåker

Kulstötaren och främst diskuskastaren Åke Hedvall minns jag som en ståtlig och tystlåten

kraftkarl. Åke var född 9 april 1910 och dog den 7:e april 1969. Han tävlade för Västerfärnebo AIF och var svensk mästare i diskus 1936. Samma år blev han uttagen för att delta i olympiaden i Berlin. Han kom åtta i diskusfinalen och hans längsta kast i olympiaden nådde 46.20 meter. Det sas att Åke i ett träningskast innan finalen kastade nästan 10 meter längre än i finalen. Hade han kastat så långt i finalen hade han blivit olympisk mästare.

Min mamma var släkt med Åke på långt håll. Jag minns att vi då och då åkte upp till hemmanet i Hedåker. Minns bara att Åke och hans mamma Frida tog emot oss när vi kom, så hans far fanns nog inte i livet. Nästan alltid skulle vi sitta i den vackra salen och dricka kaffe. Mamman dukade alltid med fint porslin och det var mycket vetebullar och kakor på fatet,

minns jag. Frida var pratsam men Åke själv sa inte många ord. Det imponerande prisskåpet stod i ett hörn i rummet.

I finsoffan bakom en vackert broderad kudde låg av någon anledning en diskus. Mamman plockade fram den vid ett tillfälle och uttryckte. "Här ligger otäckingen". Vad hon avsåg med det uttrycket vet jag inte riktigt.

Jag minns att jag en gång att jag fick känna på Åkes armmuskler, som var hårda som sten och enorma. Han visade vid ett tillfälle sin träningsbana. Han hade gjort en skapligt rund diskusring vid ena logänden. När han en gång visade hur ett kast kunde se tyckte jag att diskusen "försvann ut i rymden" så långt kastade han. Det fanns en 50 meters markering ute på åkern och diskusen slog ner ganska nära denna markering.

Jag vet inte om det var sant men flera gånger har jag hört historien om när han åkte till Berlin för att delta som olympier. Alltnog, någon vecka innan mästerskapen bad han sin mamma stryka ett par skjortor. Sedan upptäcker hon att både Åke och hans cykel var borta en dag. Hon blir orolig och börjar fråga runt var hennes son tagit vägen. En granne, som lyssnat på radion, meddelade henne att Åke kastade diskus i Berlin och hade kommit på en hedrande åttondeplats. Någon dag innan olympiaden hade Åke packat en väska och cyklat till Rosshyttan och tagit tåget söderut.

Ove Andersson från Salbohed

Ove i 20 årsåldern

Nästa profil är Ove Andersson, som är född 30 januari 1938. Oves talang som häcklöpare upptäcktes redan under realskole-tiden i Sala. Gymnastikläraren Tallmark vid Sala Samrealskola, minns jag, var mycket imponerad och stolt över Oves framgångar på idrottsbanan.

Jag minns än idag Oves träningsbana utanför stugkuten i Salbohed. Pappa Georg hade snickrat 10 stycken häckar, som var uppställda utefter en skogsstig. Inom parentes kan nämnas att pappa Georg själv var en framstående medeldistanslöpare i unga år.

På denna skogsstig tränade Ove upp sin fulländade teknik att klippa häckarna så snabbt som möjligt. Ove var inte så extremt snabb utan levde mer på sin fina häck-teknik. Inte sällan så kunde man se Ove

löpträna på vägar och stigar i Salbohedsområdet. Det gick fort när han drog iväg. Hans bästa tid på 100 meter slätt var 11 blankt.

Första gången Ove tävlade i Skolungdomens(Skol-SM) på Stockholms stadion så skulle häcklöparna samlas invid Vallhallavägskurvan. Var denna kurva låg var för Ove ett totalt okänt ställe. När han väl frågat sig fram var de skulle samlas så skulle han inte få springa för att han kom för sent till uppropet. Oves humör, som var på kokpunkten, ledde till att han fick springa så småningom och slog nytt rekord på 80 meter häck(11,0 sek) i rena ilskan.

När han blev etablerad i landslaget 1956 så kunde man se mamma Sylvias tvätt med den nytvättade landslagsdräkten på sträcket utanför huset i Salbohed. Familjen bodde i huset invid Salbohedsvägen snett emot Vägförvaltningen.

År 1956 värvades Ove till Västerås IK och flyttade också till Västerås.

Oves bror Lars-Inges "sanna" version om hur hans storebror kunde bli så bra löpare var en mycket svårstartad lättviktare, som ärvts efter en morbror. Ove sågs ofta springa bredvid detta fordon för att få igång ekipaget. Titt som tätt var tändningen felinställd så att det var lögn i helsike att få igång lättviktaren.

Ove gillade att spela ishockey och spelade forward i Västerfärnebo AIK:s hockeylag. Vi befinner oss nu i slutet av 1950-talet. Ove spelade bredvid mig och min bror Ulf. Ishockeybanan fanns nere vid "anstalten" i Salbohed. Då Ove var landslagsman i friidrott sågs det inte med blida ögon att han spelade ishockey för han kunde riskera skador på hockeybanan. Hans spelade under en "pseudonym" och sågs också på banan iförd en stor vit "Snoddaskeps", som täckmantel. Ishockey-hjälmarna var inte uppfunna vid den här tiden.

Oves stora intresse förutom idrott och tjejer var bilar. Han var mycket intresserad av bilar och bilkörning. Inte så konstigt att han efter idrottskarriären fortsatte inom bilbranschen. Han kunde även spela piano, minns jag, för jag hörde honom riva av en boogie-woogie på pianot en gång hos sin tjej i Sala. Han kan även traktera mandolin och det händer att han då och då uppträder tillsammans med sin bror.

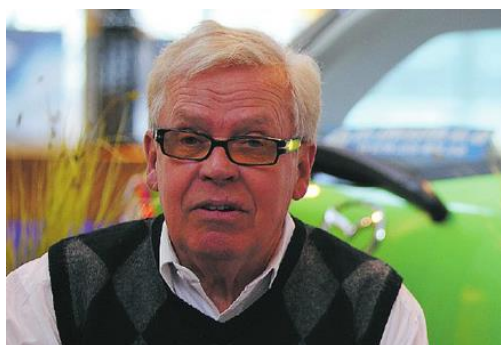
Ove hade en enorm vinnarskalle på löparbanan och han var speciellt svårslagen när det var "skitväder". Han fick epitetet "finndödaren" efter sin många segrar på 110 meter häck i finn-kamperna. Ove segrade åren 1957,-59,-61 och -65.

Han intervjuades ofta i radion och nästan alltid avslutades intervjun med att han, artig som han var, alltid hälsade hem till mamma Sylvia och pappa Georg. Vet att föräldrarna var mycket stolta över sonens prestationer.

Ove blev svensk mästare på 110 meter häck, 1959, 1962 och 1965. Han vann även SM på 400 meter häck 1962. Hans personliga rekord var 14,3 på 110 m och 51,9 på 400 meter häck. Han hann göra 32 landskamper och blev Stor grabb nummer 250.

Den enda gång jag tävlade på samma plats som Ove var vid Ljusdalsspelen på Älvsålen midsommaren 1962. Jag lyckades bli 2:a i höjdhopp, minns inte höjden, och Ove vann 110 meter häck överlägset. Minns att han vann på tiden 15 sekunder blankt på de regntunga banorna.

Senast jag träffade Ove var vid boklanseringen i Hörnsjöfors 2008. Samtidigt som jag pratar med honom upptäcker han Hedbo-bon Gösta Fernholm, som var målvakt i vårt ishockeylag i Västerfärnebo. Ove ser honom först och ropar högt och ljudligt "tjenare Sållet" och ger honom en stor kram. Gösta var som målvakt "lite släpphänt" med puckarna därav smeknamnet.

Ove i 75 årsåldern

År 1973 startade Ove bilfirman "Ove Andersson Bil AB" i Västerås. Bilden är tagen i samband med firmans 40-årsfirande. Sonen Per är VD för företaget sen 20 år tillbaka.